

Нормативно-правове забезпечення профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини

Ukrainian Center for Socially
Dangerous Disease Control of
The Ministry of Health of Ukraine

МІЖНАРОДНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Декларація
прав дитини (1959)

Дитина внаслідок її фізичної і розумової незрілості потребує спеціальної охорони і піклування, включаючи належний правовий захист **як до, так і після народження**

Конвенція ООН про права
дитини (1989)

Формування системи міжнародних стандартів щодо захисту прав дітей. **Держави-учасниці, в т.ч. Україна, визнають право дитини на користування найбільш досконалими послугами системи охорони здоров'я**

Статут ООН

Дитині для повного і гармонійного розвитку її особи необхідно зростати в **сімейному оточенні**, в атмосфері щастя, любові і розуміння, дитина має бути повністю підготовлена до **самостійного життя в суспільстві**

МІЖНАРОДНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Цілі Тисячоліття-21

Основи політики досягнення здоров'я для всіх у XXI столітті визначають конкретні завдання до 2015 р. щодо поліпшення показників здоров'я через державні заходи із залученням громадськості

Друга міжнародній консультації з ВІЛ/СНІД та прав людини

Підготовлено міжнародний документ «ВІЛ/СНІД та права людини. Міжнародні керівні принципи» (12) - у трьох заходи зі сфери охорони репродуктивного здоров'я та попередження вертикальної трансмісії ВІЛ-інфекції

99 конференція Міжпарламентського союзу

- прийняття та посилення дії антидискримінаційних законів, які б захищали від дискримінації у державному та приватному секторах ВІЛ-інфікованих осіб;**
- передбачення створення сприятливого середовища для жінок та дітей,**
- створення спеціалізованих соціальних служб охорони громадського здоров'я**

Державна політика щодо ВІЛ-інфекції

Державна політика

**Запобігання
поширення ВІЛ-
інфекції серед
населення**

**Захист та
забезпечення
прав людей, які
живуть з ВІЛ**

**Надання
медичної
допомоги**

**Соціальний
захист
населення**

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Гарантує право на охорону здоров'я є Конституції України (ст. 49), в тому числі на медичну допомогу та медичне страхування

ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС

- право на життя (ст. 281),
- право на охорону здоров'я (ст. 283),
- право на медичну допомогу (ст. 284),
- право на інформацію про стан свого здоров'я (ст. 285),
- Право на таємницю про стан здоров'я (ст. 286)

Надання медичної допомоги фізичній особі, яка досягла чотирнадцяти років, проводиться за її згодою. Особам, які не досягли 14 років, медична допомога надається за згодою законних представників. Це стосується також і послуг з ВІЛ-інфекції. (ч. 3 статті 284)

Право громадянина України на особисте життя та його таємницю (ст. 301): фізична особа має право на збереження у таємниці обставин свого особистого життя, які можуть бути розголошені іншими особами лише за умови, що вони містять ознаки правопорушення, що підтверджено рішенням суду.

Право на таємницю про стан здоров'я ст. 286. Цивільного кодексу

Фізична особа має право на таємницю про стан свого здоров'я, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, а також про відомості, одержані при її медичному обстеженні

Забороняється вимагати та подавати за місцем роботи або навчання інформацію про діагноз та методи лікування фізичної особи

Фізична особа зобов'язана утримуватися від поширення інформації, зазначеної у частині першій цієї статті, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків або з інших джерел

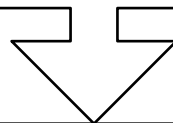
Фізична особа може бути зобов'язана до проходження медичного огляду у випадках, встановлених законодавством

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»

- регламентує дотримання конфіденційності (ст. 39-1);
- дотримання прав і свобод людини і громадянина в галузі охорони здоров'я, рівноправність громадян, демократизм і загальнодоступність медичної допомоги
- орієнтація на сучасні стандарти здоров'я та медичної допомоги, поєднання вітчизняних традицій і досягнень із світовим досвідом у галузі охорони здоров'я;
- медична допомога запобіжно-профілактичний характер;
- конкретні правила взаємовідносин між медичним спеціалістом та пацієнтом: (ст. 39 - **лікар зобов'язаний пояснити пацієнтові в доступній формі стан його здоров'я, мету запропонованих досліджень і лікувальних заходів, прогноз можливого розвитку захворювання, в тому числі наявності ризику для життя і здоров'я;**
- пацієнт має право знайомитися з історією своєї хвороби та іншими документами, що може слугувати основою для прийняття пацієнтом рішення щодо подальшого лікування, в особливих випадках, коли повна інформація може завдати шкоди здоров'ю пацієнта, лікар має право її обмежити
- лікарська таємниця - ст. 40

засвідчити відмову відповідним актом у присутності свідків, якщо відмову щодо діагностики та лікування дає законний представник пацієнта і вона може мати для пацієнта тяжкі наслідки, лікар повинен повідомити про це органи опіки і піклування, що є важливим при організації медичної допомоги дитині при проведенні ППМД.

Визначає порядок правового регулювання діяльності у сфері профілактики, лікування, догляду і підтримки, необхідних для забезпечення ефективної протидії поширенню хвороби, зумовленої вірусом імунодефіциту людини, та відповідні заходи щодо правового і соціального захисту людей, які живуть з ВІЛ, а саме:

- **Держава гарантує забезпечення вільного доступу до послуг з профілактики передачі ВІЛ-інфекції від ВІЛ-інфікованих вагітних жінок їхнім новонародженим дітям (ст. 4 п. 11) .**
- **Тестування дітей віком до 14 років та осіб, визнаних у встановленому законом порядку недієздатними, проводиться на прохання їх батьків або законних представників та за наявності усвідомленої інформованої згоди (ст. 6, п.3).**
- **Законні представники таких малолітніх осіб мають право бути ознайомлені з результатами зазначеного тестування та зобов'язані забезпечити збереження конфіденційності даних про ВІЛ-статус осіб, інтереси яких вони представляють.**
- **Батьки або уповноважені представники дітей до 14 років у яких за результатами тестування виявлено ВІЛ, зобов'язані надати уповноваженому працівнику закладу, що проводив тестування, письмове підтвердження у довільній формі за власним підписом (с. 7, п 4).**
- **Батьки ВІЛ-інфікованих дітей і дітей, які страждають на хворобу, зумовлену ВІЛ, та особи, які їх замінюють, мають право (ст. 18) на: спільне перебування у стаціонарному відділенні лікарні з дітьми віком до 14 років із звільненням на цей час від роботи та виплатою допомоги по тимчасовій непрацездатності у зв'язку з доглядом за хворою дитиною; одержання додаткової щорічної відпустки тривалістю 10 днів у літній чи інший зручний для них час до досягнення дітьми 18-річного віку.**

Регуляторні документи Кабінету Міністрів України

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 р. N 2026 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» [№ 862 від 09.10.2013](#)

визначає порядок акредитації лабораторій діагностики СНІД

Постанова Кабінету Міністрів України «від 12 вересня 2012 р. № 852 «Про розмір щомісячної державної допомоги ВІЛ-інфікованим дітям і дітям, які страждають на хворобу, зумовлену ВІЛ Установити ВІЛ-інфікованим дітям і дітям, які страждають на хворобу, зумовлену ВІЛ»

визначає щомісячну державну допомогу в розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2014 р. № 389 «Про затвердження норм харчування для ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД дітей»

затверджує норми харчування для ВІЛ-інфікованих дітей

Нормативні документи МОЗ України (1)

Наказ МОЗ України від 10.05.2007 № 234 «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах»

визначає індивідуальне перебування ВІЛ-інфікованої матері спільно з своєю дитиною на рівні інших жінок

Наказ МОЗ України від 31.10.2011 № 726 «Про вдосконалення організації надання медичної допомоги матерям та новонародженим у перинатальних центрах», зареєстрований у Мін'юсті за № 68/20381 від 19.01.2012

регулює стаціонарну медичну допомогу ВІЛ-інфікованим вагітним у відповідності рівня

Наказ МОЗ України від 15.07.2011 № 417 „Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні”

регламентує питання ППМД в амбулаторних акушерсько-гінекологічних ЗОЗ.

Наказ МОЗ України № 415 від 19.08.2005 «Про удосконалення добровільного консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію»

затверджує стандарти проведення до- та післятестового консультування для вагітних

Нормативні документи МОЗ України (2)

Накази МОЗ України від 01.08.2006 №535 «Про затвердження навчального посібника «Планування сім'ї»

визначає теретичні та практичні підходи щодо попередження небажаної вагітності.

Наказом МОЗ України від 05.03.2013 № 180 «Про затвердження форм первинної облікової документації і звітності з питань моніторингу епідемічної ситуації з ВІЛ-інфекції та інструкцій щодо їх заповнення»

затверджені статистичні форми, що містять результати тестування на ВІЛ-інфекцію

Наказом МОЗ України від 03.08.2012 № 612 «Про затвердження форм первинної облікової документації та звітності з питань моніторингу заходів профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини, інструкцій щодо їх заповнення»

затверджені статистичні форми, що дозволяють здійснювати моніторинг ефективності заходів з ППМД

Наказом МОЗ України від 21.12.2010 №1141 "Порядок проведення тестування на ВІЛ та забезпечення якості досліджень"

затверджений порядок забору крові та тестування на ВІЛ-інфекцію

Нормативні документи

Наказ МОЗ України від 21.07.2014 № 509 “Про затвердження Змін до Типового положення про кабінет «Довіра»

затверджує функції кабінету «Довіра»

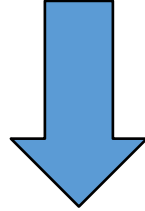
Спільний наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства праці та соціальної політики України № 740/1030/4154/321/614а, від 23.11.2007, «Про заходи щодо організації профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини, медичної допомоги і соціального супроводу ВІЛ-інфікованих дітей та їх сімей»

визначає питання профілактики ВІЛ-інфекції у жінок, профілактики небажаної вагітності у ВІЛ-інфікованих жінок, організаційні питання ППМД та соціального супроводу ВІЛ-інфікованих дітей

Наказ МОЗ України №585 від 10.07.2013 "Про затвердження нормативно-правових актів з питань вдосконалення організації медичної допомоги людям, які живуть з ВІЛ"

затверджений порядок встановлення діагнозу ВІЛ-інфекції

Клінічна адаптована настанова “Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини”

Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги “Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини” (наказ МОЗ України від 16.05.2016 № 449)

Дякую за увагу!

